

Inför provet i biologi – Vår fantastiska kropp

Provdagar vecka 38: 8b – fredag, 8d – torsdag

Grundboken: kap 6 s. 230-256 & s. 260-263, kap 7 s. 274-278 & s. 296-299

Lightboken: kap 6 s. 153 – 171 & s. 174-175, kap 7 s. 182-184 & s. 196-198

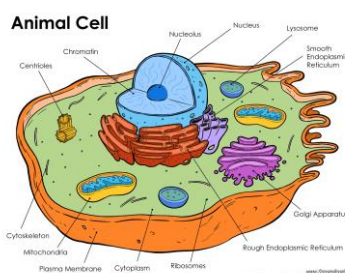
Tips: se sammanfattningarna i slutet av kapitlen!

Du ska kunna förklara/känna till följande:

6.1 – Celler i samarbete

- att din kropp består av celler, som är den minsta levande byggstenen i alla organismer
- hur cellerna är uppbyggda och fungerar och hur de bildar vävnader, organ och organsystem (**Pluggtips:** titta på bilden av en cell s.231 i grundboken och s.153 i lightboken. Skriv ner reaktionen för cellens förbränning/cellandning. Beskriv hur celler, vävnader, organ och organsystem hänger ihop.)

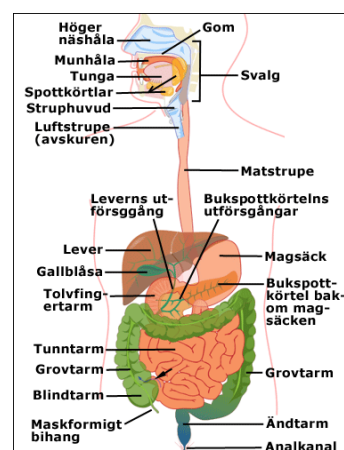
- cellandning
- cellmembran
- cellkärna
- vävnad
- organ
- organsystem

6.2 – Maten ger näring till cellerna

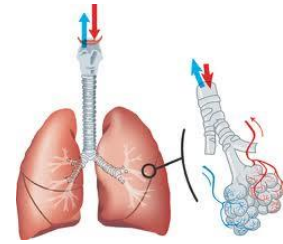
- hur matspjälkningsorganen fungerar och samarbetar (**Pluggtips:** tänk dig att du äter en smörgås med ost, skinka och grönsaker. Beskriv vad som händer längs vägen genom kroppen.)

- matspjälkning
- olika matspjälkningsenzymer
- magsaft
- bukspott
- galla
- tarmludd

6.3 – Andningen fixar syre till cellerna

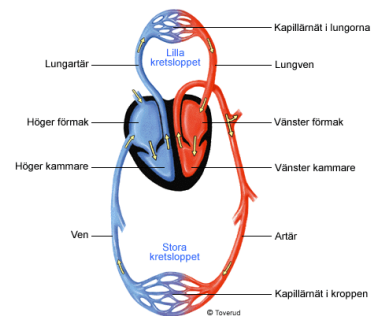
- hur andningsorganen fungerar och samarbetar (**Pluggtips:** beskriv hur det går till när vi andas in luft, vad som händer i lungorna och hur det går till när vi andas ut.)
  - luftrör och lungblåsor
  - andningscentrum
  - diafragma

6.4 – Hjärta och blodomlopp

- hur cirkulationsorganen fungerar och samarbetar (**Pluggtips:** redogör i stora drag vad som händer i det lilla och i det stora kretsloppet. Vilka olika typer av blodkärl har vi? Vad består blodet av?)

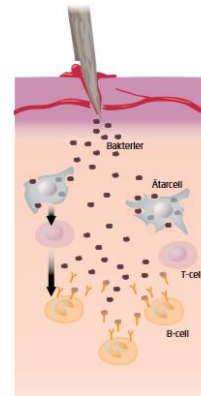
- blodomlopp
- artär, ven, kapillär
- lilla och stora kretsloppet
- röda & vita blodkroppar & blodplasma
- hemoglobin

6.5 – Så försvarar sig din kropp

- hur immunförsvaret fungerar och samarbetar (**Pluggtips:** Vad är vårt yttre försvar? Inre försvar? Hur fungerar en vaccination?)

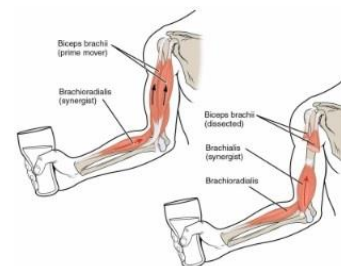
- flimmerhår
- immunförsvaret
- vit blodkropp
- lymfa
- lymfkörtel
- antikropp
- vaccination

6.7 – Musklerna ger dig rörelseförmåga

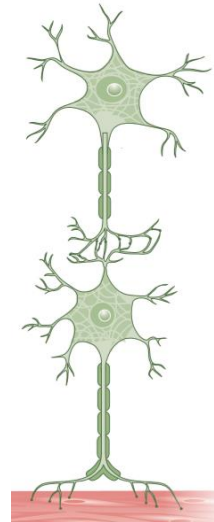
- hur musklerna fungerar och samarbetar (**Pluggtips:** Vilka är de olika typerna av muskler & var finns dem? Hur uppstår träningsvärk?)

- skelettmuskel, hjärtmuskel, glatt muskel
- böj- och sträckmuskel
- sena
- muskelfiber
- mjölksyra

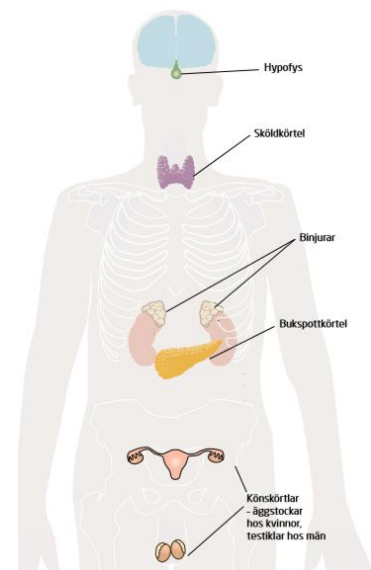
7.1 Så fungerar ditt nervsystem

- att din hjärna och ditt övriga nervsystem består av många miljarder nervceller som kan skicka och ta emot meddelanden
- hur din hjärna styr hela din kropp (**Pluggtips:** Hur är en nervcell uppbyggd? Hur överförs nervimpulserna mellan olika nervceller? Skillnaden mellan det viljestyrda och det självständiga nervsystemet.)
  - nervimpuls
  - synaps
  - centrala & perifera nervsystemet
  - självständiga och viljestyrda nervsystemet

7.6 Hormoner är kemiska budbärare

- hur ditt hormonsystem styrs av och samarbetar med nervsystemet (**Pluggtips:** Vilka är hormonernas funktion i kroppen? Hur styr hypotalamus & hypofysen tillverkningen av hormoner? Hur får hormonerna fram sitt budskap till rätt celler?)
  - vävnadshormoner & klassiska hormoner
  - receptor
  - hypotalamus
  - hypofysen

Se även min hemsida, www.palmladmaria.weebly.com för genomgångar, facit till TDS/ Finalen, videoklipp etc.